

ADVIES

**Ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering
betreffende de interventiemodaliteiten van het Gewestelijk
Agentschap voor Netheid als exclusieve overheid belast met de
fabricage en verdeling van de afvalzakken en -containers
aangeboden aan de ophaling**

19 april 2018

Aanvrager	Staatssecretaris Laanan
Aanvraag ontvangen op	13 maart 2018
Aanvraag behandeld door	Commissie Leefmilieu
Aanvraag behandeld op	Schriftelijke procedure
Advies uitgebracht door de Plenaire zitting op	19 april 2018

Vooraf

De Raad herinnert eraan dat hij de volgende adviezen heeft uitgebracht die verband houden met het behandelde thema :

- Op 17 september 2015, het advies betreffende het voorontwerp van ordonnantie houdende wijziging van de ordonnantie van 19 juli 1990 houdende oprichting van het Gewestelijk Agentschap voor Netheid en houdende opheffing van het agglomeratiereglement van 19 december 2008 met betrekking tot de verwijdering via afvalophaling ([A-2015-057-ESR](#)) ;
- Op 16 december 2010, het advies betreffende het ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot vaststelling van de tarifiering van de prestaties van het Gewestelijk Agentschap voor Netheid ([A-2010-044-ESR](#)).

De Raad heeft eveneens verschillende adviezen uitgebracht met betrekking tot de materie van het afvalbeheer :

- Op 15 juni 2017, het advies betreffende het ontwerpbestek voor de opmaak van het milieueffectenrapport betreffende het voorontwerp van het plan voor het beheer van grond- en afvalstoffen ([A-2017-044-ESR](#)) ;
- Op 18 mei 2017, het advies betreffende het voorontwerp van ministerieel besluit dat de soorten plastic zakken nader omschrijft die afwijken van het gebruiksverbod van de plastic zakken voor eenmalig gebruik bedoeld in artikel 4.6.2 van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 1 december 2016 betreffende het beheer van afvalstoffen ([A-2017-033-ESR](#)) ;
- Op 7 juli 2016, het advies betreffende het voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende het beheer van afvalstoffen ([A-2016-049-ESR](#)) ;
- Op 21 april 2016, het advies betreffende het voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 14 juni 2012 betreffende het afval ([A-2016-028-ESR](#)) ;
- Op 21 mei 2015, het advies betreffende het voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 4 september 2014 tot vaststelling van het model van aangifteformulieren voor de belasting op het verbranden van afvalstoffen en houdende de aanstelling van de ambtenaren in het kader van de inkohiering, de inning en invordering van deze belasting ([A-2015-031-ESR](#)) ;
- Op 19 maart 2015, het advies betreffende het voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de opslag en hantering van gewasbeschermingsmiddelen alsook het beheer van hun afval door professionele gebruikers ([A-2015-016-ESR](#)) ;
- Op 19 december 2013, het advies betreffende het voorontwerp van ordonnantie houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van... tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval ([A-2013-075-ESR](#)) ;

- Op 1 juli 2013, het advies betreffende het ontwerp van Alliantie Werkgelegenheid-Leefmilieu - Derde as : Grond- en afvalstoffen ([A-2013-038-ESR](#)) ;
- Op 20 december 2012, het advies betreffende het voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van het besluit van 18 april 2002 betreffende het storten van afvalstoffen ([A-2012-065-ESR](#)) ;
- Op 19 januari 2012, het advies betreffende het voorontwerp van ordonnantie van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord tussen de Belgische Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de coördinatie van het beleid inzake invoer, uitvoer en doorvoer van afvalstoffen ([A-2012-004-ESR](#)) ;
- Op 20 oktober 2011, het advies betreffende het voorontwerp van ordonnantie « afvalstoffen » tot omzetting van de richtlijn 2008/98/EG en tot intrekking van de ordonnantie van 7 maart 1991 ([A-2011-035-ESR](#)) ;
- Op 18 november 2010, het advies betreffende de ontwerpen van milieuovereenkomst betreffende de terugnameplicht van afgedankte elektrische en elektronische apparaten (AEEA), afgewerkte oliën die niet voor voeding bestemd zijn, afvalbanden, afgedankte voertuigen (AV) en vervallen geneesmiddelen ([A-2010-036-ESR](#)) ;
- Op 28 oktober 2010, het advies betreffende het voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 7 maart 1991 betreffende de preventie en het beheer van afvalstoffen en van de ordonnantie van 25 maart 1999 betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake leefmilieu ([A-2010-031-ESR](#)) ;
- Op 21 september 2010, het advies betreffende het voorontwerp van besluit tot bepaling van de voorschriften voor de tenuitvoerlegging van de sorteerplicht voor andere afvalproducenten of houders dan gezinnen en voorontwerp van besluit betreffende de registratie van ophalers van niet-gevaarlijke afvalstoffen ([A-2010-021-ESR](#)) ;
- Op 8 juli 2010, het advies betreffende het ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de omzetting van richtlijn 2008/112/EG van 16 december 2008 tot wijziging van de richtlijnen 76/768/EEG, 88/378/EEG en 1999/13/EG van de Raad en de richtlijnen 2000/53/EG, 2002/96/EG en 2004/42/EG van het Europees Parlement en de Raad teneinde ze aan te passen aan verordening (EG) nr. 1272/2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels ([A-2010-017-ESR](#)) ;
- Op 22 april 2010, het advies betreffende het voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 7 maart 1991 betreffende de preventie en het beheer van afvalstoffen ([A-2010-006-ESR](#)) ;
- Op 14 mei 2009, het advies betreffende het ontwerp van besluit betreffende de erkenning en de betoelaging van verenigingen zonder winstbejag en de vennootschappen met sociaal oogmerk die actief zijn in de hergebruiksector ([A-2009-019-ESR](#)) ;
- Op 19 maart 2009, het advies betreffende het voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende het beheer van afval van winningsindustrieën ([A-2009-008-ESR](#)) ;

- Op 19 februari 2009, het advies betreffende het voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van, wat batterijen en accu's evenals afgedankte batterijen en accu's betreft, het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 18 juli 2002 inzake de invoering van een terugnameplicht voor sommige afvalstoffen met het oog op hun nuttige toepassing of hun verwijdering, van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 18 april 2002 betreffende het storten van afvalstoffen en tot opheffing van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 17 juni 1993 betreffende de batterijen en accu's die bepaalde gevaarlijke stoffen bevatten ([A-2009-006-ESR](#)) ;
- Op 18 december 2008, het advies betreffende het ontwerp voor het vierde gewestelijk plan voor de preventie en het beheer van afvalstoffen en het milieueffectenrapport van dit ontwerp van plan ([A-2008-047-ESR](#)) ;
- Op 20 maart 2008, het advies betreffende het ontwerp van ordonnantie tot goedkeuring van het interregionaal samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval ([A-2008-010-ESR](#)) ;
- Op 20 maart 2008, het advies betreffende het ontwerpbestek betreffende het rapport over de milieueffecten van het gewestelijk plan voor het beheer en de preventie van afval (« afvalplan ») ([A-2008-014-ESR](#)) ;
- Op 24 januari 2008, het advies betreffende het ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de overbrenging van afvalstoffen ([A-2008-002-ESR](#)) ;
- Op 3 september 2007, het advies betreffende het voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 18 juli 2002 tot invoering van een terugnameplicht voor sommige afvalstoffen met het oog op hun nuttige toepassing of hun verwijdering ([A-2007-017-ESR](#)) ;
- Op 29 april 2004, het advies betreffende het voorontwerp van besluit betreffende de beheerders van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur ([A-2004-011-ESR](#)) ;
- Op 29 april 2004, het advies betreffende het voorontwerp van besluit tot wijziging van het besluit van 18 juli 2002 tot invoering van een terugnameplicht voor sommige afvalstoffen met het oog op hun nuttige toepassing of verwijdering ([A-2004-012-ESR](#)) ;
- Op 17 oktober 2002, het advies betreffende het ontwerp van ordonnantie tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord houdende de invoering van de euro in het samenwerkingsakkoord van 30 mei 1996 betreffende de preventie en het beheer van het verpakkingsafval ([A-2002-023-ESR](#)) ;
- Op 15 februari 2001, het advies betreffende het voorontwerp van besluit tot invoering van een terugnameplicht voor bepaalde afvalstoffen met het oog op hun nuttige toepassing of verwijdering ([A-2001-003-ESR](#)).

Advies

1. Algemene beschouwingen

1.1 Evolutie van de prijzen (artikelen 4 en 9)

Ingevolge de vaststelling dat het Gewestelijk Agentschap voor Netheid (hierna « het GAN ») exclusief bevoegd zal zijn voor de verdeling van de vuilniszakken en containers, en om de verkoopprijzen van de zakken aan de verdelers of aan elk persoon, die bij hem een bestelling plaatst, te bepalen, is **de Raad** van oordeel dat men zal moeten toezien op de evolutie van de prijzen van de vuilniszakken en van de terbeschikkingstelling van containers.

De Raad herinnert er tevens aan dat hij voorstander is van het beginsel van « de vervuiler betaalt », evenals van de bepalingen wat betreft de veralgemening van de sortering van afval tot alle Brusselse actoren (zowel de huishoudens als de economische actoren). Hij vindt bijgevolg dat de bepaling, die voorziet dat « de prijs van de zakken van andere kleuren dan de witte zak, gehanteerd door de verdelers, dient aantrekkelijk te zijn, dat wil zeggen dat in geval van identieke nuttige volumes, deze lager dient te zijn dan die van de witte zakken » (artikel 9, §2), van coherentie getuigt. Hij stelt in dit verband de toevoeging voor van het woord « beduidend » tussen de woorden « deze » en « lager ».

Wat betreft het specifieke geval van de blauwe vuilniszakken, is de prijs het rechtstreekse gevolg van de erkenning van Fost Plus. Deze erkenning voorziet immers dat indien de prijs van de blauwe zakken als een financieringsbron wordt aangewend (d.w.z. dat er een marge wordt overschreden die als « normaal » wordt beschouwd en die de overheid ertoe heeft gebracht om de maximale verkoopprijs van de blauwe zakken op € 0,15/zak vast te stellen), Fost Plus verplicht is om andere financieringsbronnen te verminderen. **De Raad** meent dan ook dat het goed zou zijn om in dit besluit een maximale verkoopprijs aan het publiek in te schrijven en om deze prijs vast te leggen op € 0,15/zak.

1.2 1.2 Inbreuken (artikel 11)

De Raad stelt vast dat de inbreuken op de bepalingen van dit ontwerpbesluit zullen worden vastgesteld en bestraft overeenkomstig het Wetboek voor de inspectie, de preventie, de vaststelling en de bestraffing van de milieu-inbreuken en milieuaansprakelijkheid. Hij herinnert eraan dat hij op 17 april 2013 een advies heeft uitgebracht met betrekking tot het Wetboek voor de inspectie, de preventie, de vaststelling en de bestraffing van de milieu-inbreuken en milieuaansprakelijkheid ([A-2013-023-ESR](#)). Hij brengt meer bepaald de volgende beschouwingen in herinnering :

- de Raad vindt het gepast om strafrechtelijke sancties voor te behouden aan de handelingen die uit ernstige nalatigheid of opzettelijk ernstige schade toebrengen aan het leefmilieu ;
- de Raad pleit voor de bepaling van een reeks van lichte inbreuken die niet meer strafrechtelijk zouden worden aangepakt en waarvoor automatisch administratieve sancties (boeten) zouden worden opgelegd ;
- de Raad vindt dat de administratieve sancties een echt ontradend effect moeten hebben (met name door de bedragen van de boetes of omwille van het feit dat deze laatsten snel zouden worden betekend na de vaststelling van een inbreuk) ;
- de Raad verwelkomt de bepaling die aan de rechters de mogelijkheid biedt om werkstraffen op te leggen als wisseloplossing voor een gevangenisstraf of geldboete. Hij vindt het gepast om de voorkeur te geven aan dit soort van sancties.

De Raad is tenslotte eveneens de mening toegedaan dat de basis van de controle zich in geen geval mag beperken tot de lijst van ondernemingen die met het GAN een overeenkomst hebben gesloten. In dat geval zou men kunnen vaststellen dat ondernemingen zonder overeenkomst door de mazen van het net van het Bestuur glippen.

1.3 Kwaliteit van de zakken die ter beschikking worden gesteld (artikel 5)

De Raad neemt er tenslotte akte van dat de technische specificaties inzake stevigheid en sterkte van de vuilniszakken zullen worden vastgelegd in de bijzondere bestekken van de overheidsopdrachten. Hij onderstreept het belang van de terbeschikkingstelling van zakken van een bevredigende kwaliteit.

1.4 Terbeschikkingstelling van de vuilniszakken (artikel 8)

Om een gebrek aan zakken te vermijden, moet men er zich volgens **de Raad** van vergewissen dat de volgende bepaling wordt nageleefd : « De fabrikanten moeten eveneens alle zakken en/of containers produceren waartoe zij zich in het kader van de betrokken overheidsopdrachten hebben verbonden ».

1.5 Overheidsopdrachten (artikel 3)

De Raad stelt vast dat er op een of meerdere fabrikant(en) beroep zal worden gedaan die in het kader van overheidsopdrachten zijn aangesteld om de fabricage van alle zakken en containers voor de ophalingen te verzekeren. Hij herhaalt in dit verband de beschouwing in zijn advies nr. [A-2015-034-ESR](#) betreffende de overgang van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest naar de kringlooeconomie en waarin hij met name suggereerde om « de dialoog tussen de overheden en de ondernemingen verder uit te diepen, om zo de participatie van de Brusselse ondernemingen te vergroten. Tevens meent hij dat om het aanbod aan overheidsopdrachten aan te passen, de begeleiding van de aanbesteders moet worden verbeterd ».

*
* *